Jarosław Wawrzyniak

JÓZEF ANDRZEJEWSKI (1895-1939)

Urodził się 16 marca 1895 roku w Żychlewie. Syn Feliksa i Franciszki z domu Kaczmarek. Ukończył szkołę powszechną w Żychlewie. Potem pracował w gospodarstwie rodziców. 15 maja 1915 roku powołany do armii niemieckiej. Brał udział w I wojnie światowej. Służył w 56. pułku artylerii polowej w Lesznie, później w 3. pułku artylerii polowej w Brandenburgu. Walczył na frontach wschodnim i zachodnim. Odznaczony Krzyżem Żelaznym II klasy.

20 listopada 1918 roku wrócił do domu w Żychlewie. Od 20 grudnia 1918 roku służył w Straży Ludowej w Żychlewie w sekcji Franciszka Andrzejewskiego. Od 6 stycznia 1919 roku jako starszy szeregowiec w kompanii krobskiej brał udział w walkach pod Poniecem, Bojanowem, Janiszewem, Sowinami, Miechcinem (powstańcem był także jego starszy brat Franciszek). Następnie w 6. kompanii 6. pułku strzelców wielkopolskich (później 60. pułk piechoty). W trakcie walk pod Sowinami 4 czerwca 1919 roku został ranny w lewe udo i odstawiony do szpitala powstańczego w Poniecu. Następnie leczony cały rok w szpitalu w Poznaniu. Po wyzdrowieniu skierowany do batalionu zapasowego 60. pułku piechoty. Zdemobilizowany 9 września 1920 roku.

W 1921 roku ożenił się z Marią z domu Gała z Kokoszek. Mieli dzieci: Apolonię (1922), Kazimierza (1924), Helenę (1926), Feliksa (1927), Józefa (1930). Po ślubie zamieszkał w Kokoszkach, Od końca grudnia 1922 roku został mieszkańcem Popowa Wonieskiego, gdzie prowadził gospodarstwo rolne. W 1934 roku został członkiem Koła ZWPN w Jerce. Od 1937 roku należał do Koła ZWPN w Osiecznej, a od 1939 roku do Koła ZWP w Osiecznej. Członek Ochotniczej Straży Pożarnej i Towarzystwa „Pszczelarz Wielkopolski".

Aresztowany został przez Niemców w październiku 1939 roku i wywieziony do Fortu VII w Poznaniu. Tam zamordowany 28 października 1939 roku w zbiorowej egzekucji wraz z 19 innymi Wielkopolanami. Akt zgonu wystawiony przez Niemców w Poznaniu w 1940 roku jako przyczynę śmierci podawał „zastrzelony przy próbie ucieczki".

J. Wawrzyniak, Osieczna w Powstaniu Wielkopolskim 1918-1919, Osieczna 2025, s. 177.